

Monday 17 June 2013 – Afternoon

GCSE BIBLICAL HEBREW

A202/01 Literature

Candidates answer on the Question Paper.

OCR supplied materials:

None

Other materials required:

None

Duration: 2 hours

Candidate forename		Candidate surname	
--------------------	--	-------------------	--

Centre number						Candidate number				
---------------	--	--	--	--	--	------------------	--	--	--	--

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your name, centre number and candidate number in the boxes above. Please write clearly and in capital letters.
- Use black ink.
- Answer **four** questions.
- Read each question carefully. Make sure you know what you have to do before starting your answer.
- Write your answer to each question in the space provided. Additional paper may be used if necessary but you must clearly show your candidate number, centre number and question number(s).
- Do **not** write in the bar codes.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- The number of marks is given in brackets [] at the end of each question or part question.
- The total number of marks for this paper is **100**.
- Each question is worth 25 marks.
- You will find that the four-letter Divine Name is printed as **יהוה**.
- You are recommended to spend the first fifteen minutes carefully reading the questions.
- You are reminded of the necessity for accurate spelling and orderly presentation in your answers.
- This document consists of **36** pages. Any blank pages are indicated.

Answer any FOUR questions

Question 1

Read the following passages. Answer in English the questions that follow.

line number

- 1 וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן וַיְרִימֶהָ מִצֵּבָה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאָחִיו לְקָטוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ
- 2 אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ גָל וַיֹּאכְלוּ שָׁם עַל הַגָּל: וַיִּקְרָא לוֹ לָבֶן יֶגֶר שֶׁהָדוּתָא וַיַּעֲקֹב
- 3 קָרָא לוֹ גֹלְעָד: וַיֹּאמֶר לָבֶן הַגָּל הַזֶּה עַד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם עַל כֵּן קָרָא שְׁמוֹ
- 4 גֹלְעָד: וְהַמְצָפָה אֲשֶׁר אָמַר יִצְחָק יִי בֵּינִי וּבֵינְךָ כִּי נִסְתַּר אִישׁ מֵרַעְהוּ: אִם
- 5 תִּעֲנֶה אֶת בְּנֹתַי וְאִם תִּקַּח נָשִׁים עַל בְּנֹתַי אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה אֲ-לֵהִים עַד
- 6 בֵּינִי וּבֵינְךָ: וַיֹּאמֶר לָבֶן לְיַעֲקֹב הִנֵּה הַגָּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמְצָפָה אֲשֶׁר יָרִיתִי
- 7 בֵּינִי וּבֵינְךָ: עַד הַגָּל הַזֶּה וְעַד הַמְצָפָה אִם אָנִי לֹא אֶעֱבֹר אֵלֶיךָ אֶת הַגָּל
- 8 הַזֶּה וְאִם אֶתָּה לֹא תֵעֱבֹר אֵלַי אֶת הַגָּל הַזֶּה וְאֶת הַמְצָפָה הַזֹּאת לְרַעָה:
- 9 אֲ-לֵהִי אֲבָרְהָם וְאֵלֵהִי נְחֹר וְיִשְׁפֹטוּ בֵּינֵנוּ אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב בְּפָחַד
- 10 אָבִיו יִצְחָק: וַיַּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בְּהָר וַיִּקְרָא לְאָחִיו לְאָכַל לֶחֶם וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם
- 11 וַיְלִינוּ בְּהָר:

בראשית, ל"א: מ"ה — ג"ד

Genesis, Chapter 31 verses 45–54

- 12 וַיִּשָּׁבֶם לָבֶן בְּבִקְרָה וַיִּנְשָׁק לְבָנָיו וּלְבָנוֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֶתְהֶם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָבֶן לְמִקְמוֹ:
- 13 וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶפוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מְלֹאכֵי אֲ-לֵהִים: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב בְּאֲשֶׁר רָאָם
- 14 מַחֲנֶה אֲ-לֵהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵיִם:

בראשית, ל"ב: א' — ג

Genesis, Chapter 32 verses 1–3

(a) What does the word אָהָיו mean as it is used in line 1?

.....
..... [1]

(b) Explain the name שְׁהֵדוּתָא יְגִר. (line 2)
Give **two** points.

.....
.....
.....
.....
.....
..... [2]

(c) Translate from וַיֹּאמֶר לְבָן (line 3)
to עַמָּנוּ (line 5)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [4]

(d) How is the information about setting up the monument different in *line 1* and in *line 6*?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [2]

(e) What is the purpose of the גַּל / the מִצְבֵּה? (*lines 6–8*)
Give **two** points.

.....
.....
.....
.....
..... [2]

(f) What relation is Laban / Lavan to Nahor / Nachor? (*line 9*)

.....
..... [1]

(g) אֱלֹהֵי אַבְיָהֶם (*line 9*)
Who does אַבְיָהֶם refer to?

.....
..... [1]

(h) Why is the verb וַיִּשְׁבַּע (*line 9*) in the *nifal* conjugation / *binyan*?

.....
.....
..... [1]

(i) Explain the *dagesh* in the words —

(i) וַיֵּאָכְלוּ (line 2)

.....
.....
..... [1]

(ii) יִשְׁפֹּטוּ (line 9)

.....
.....
..... [1]

(j) What actions does Jacob / Yaakov take in order to leave Laban / Lavan on good terms?
(lines 9–11)

Give **two** points.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [2]

(k) (i) Translate from וַיַּעֲקֹב הָלַךְ (line 13)
to מַחֲנִים : (line 14)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [2]

(ii) Explain the form of the word מַחֲנִים. (line 14)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [1]

Question 2

Read the following passage. Answer in English the questions that follow.

line number

וַיֵּצֵא אֶת הָרְאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגְּשֶׁךָ עֲשׂוֹ אָחִי וּשְׂאֵלְךָ לֵאמֹר לְמִי אַתָּה	1
וְאָנֹכָה תִּלְדֶּךָ וּלְמִי אֱלֹהִים לְפָנֶיךָ : וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הוּא שְׁלוּחָה	2
לְאֹדְנִי לְעֲשׂוֹ וְהִנֵּה גַם הוּא אַחֲרֵינוּ : וַיֵּצֵא גַם אֶת הַשְּׁנִי גַם אֶת הַשְּׁלִישִׁי	3
גַם אֶת כָּל הַהֲלָכִים אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר בְּדָבָר הַזֶּה תִּדְבְּרוּן אֵל עֲשׂוֹ	4
בְּמִצְאָכֶם אֹתוֹ : וְאָמַרְתֶּם גַם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי אָמַר אֲכַפְרָה	5
פָּנָיו בְּמִנְחָה הַהֲלָכָה לְפָנָי וְאַחֲרָי כֵּן אֲרָאָה פָּנָיו אוֹלֵי יִשְׂאָה פָּנָי : וְתַעֲבֹר	6
הַמִּנְחָה עַל פָּנָיו וְהוּא לֵן בְּלִילָה הַהוּא בְּמַחֲנֶה : וַיִּקָּם בְּלִילָה הוּא וַיִּקַּח	7
אֶת שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו וְאֶת אֶחָד עֶשֶׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֶת מִעְבַּר	8
יַבֵּק : וַיִּקָּחֶם וַיַּעֲבֵרֶם אֶת הַנָּחַל וַיַּעֲבֹר אֶת אֲשֶׁר לוֹ : וַיִּוְתֵר יַעֲקֹב לְבָדּוֹ	9
וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר : וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכַל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ	10
וְתַקַּע בְּכַף יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּהֶאָבֵקוֹ עִמּוֹ : וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר	11
לֹא אֲשַׁלַּחְךָ כִּי אִם בְּרַכְתֵּנִי : וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה שְּׂמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב :	12
וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמֶר עוֹד שְׂמֶךָ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל כִּי שְׂרִיתָ עִם אֱ-לֹהִים	13
וְעִם אַנְשִׁים וְתוֹכַל : וַיִּשְׂאֵל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה נָא שְׂמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה	14
תִּשְׂאֵל לְשָׁמִי וַיִּבְרַךְ אֹתוֹ שֵׁם : וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי רָאִיתִי	15
אֱ-לֹהִים פָּנִים אֵל פָּנִים וְתַנְצֵל נַפְשִׁי : וַיִּזְרַח לוֹ הַשָּׁמֶשׁ בְּאֲשֶׁר עָבַר אֶת	16
פְּנִיאֵל וְהוּא צִלַּע עַל יָרְכוֹ : עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשָׂה	17
אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשָׂה :	18

בראשית, ל"ב: י"ח — ל"ג

Genesis, Chapter 32 verses 18–33

(a) (i) וַיֵּצֵא אֶת הָרֵאשֹׁן לְאֹמֶר (line 1) — Who is talking to whom?

.....
..... [2]

(ii) What does אֵלֶּה (line 2) refer to?

.....
..... [1]

(b) (i) Translate from וַאֲמַרְתֶּם (line 5)
to יַבֹּק : (line 9)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [6]

(ii) Where is the River Jabok / Yabbok? (line 9)

.....
.....
..... [1]

(c) The words וַיֵּאבֶּקֶת (line 10) and בְּהֵאָבֶקֶתוֹ (line 11) share the same root, אָבַק. Translate the root. Justify your translation.

.....
.....
.....
..... [2]

(d) (i) What physical injury is inflicted upon Jacob / Yaakov? (line 11)

.....
.....
.....
..... [1]

(ii) How did this happen to Jacob / Yaakov? (line 10)

.....
.....
..... [1]

(iii) What are the consequences of this incident for the Nation of Israel? (lines 17–18)
Give **two** points.

.....
.....
.....
..... [2]

(e) (i) What does the attacker demand of Jacob / Yaakov in line 11?

.....
.....
.....
.....
..... [1]

(ii) What does Jacob / Yaakov demand of his attacker in lines 11 – 12?

.....
.....
.....
..... [1]

(f) What is the conjugation / *binyan* of וְשָׁאַלְךָ? (line 1)

.....
.....
.....
..... [1]

(g) Explain the ך of תִּדְבְּרוּן. (line 4)

.....
.....
..... [1]

(h) Explain the use of each letter ך in the word וַיִּתֵּן. (line 9)

.....
.....
.....
.....
..... [2]

- (i) Show how Jacob / Yaakov deals with his enemies.
Give **three** examples.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [3]

[Total marks for Question 2: 25 marks]

BLANK PAGE

Question 3 begins on page 14

PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

Question 3

Read the following passage. Answer in English the questions that follow.

line number

וְעַתָּה הַשְׁבְּעוּ נָא לִי בִּי כִּי עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חֶסֶד וְעָשִׂיתֶם גַּם אִתָּם עִם בַּיִת	1
אָבִי חֶסֶד וּנְתַתֶּם לִי אוֹת אַמֶּת: וְהַחִיתֶם אֶת אָבִי וְאֶת אִמִּי וְאֶת אַחִי	2
וְאֶת אַחֵיֹתַי וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם אֶת נַפְשֹׁתֵינוּ מִמּוֹת: וַיֹּאמְרוּ	3
לָהּ הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ תַחְתִּיכֶם לָמוֹת אִם לֹא תִגִּדוּ אֶת דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיָה	4
בְּתַת יְיָ לָנוּ אֶת הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד וְאַמֶּת: וְתוֹרְדִם בְּחָבֵל בְּעַד	5
הַחֲלוֹן כִּי בֵיתָה בְּקִיר הַחוּמָה וּבַחוּמָה הִיא יוֹשֶׁבֶת: וְתֹאמֶר לָהֶם הֲהָרָה	6
לָכוּ פֶן יִפְגְּעוּ בְּכֶם הַרְדָּפִים וְנַחֲבַתֶּם שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד שׁוֹב הַרְדָּפִים	7
וְאַחַר תֵּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הָאֲנָשִׁים נָקִים אֲנַחְנוּ מִשְׁבַּעְתְּךָ הַזֶּה	8
אֲשֶׁר הַשְׁבַּעְתָּנוּ: הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים בָּאָרֶץ אֶת תְּקוּת חוּט הַשָּׁנִי הַזֶּה	9
תִּקְשְׁרֵי בַחלוֹן אֲשֶׁר הוֹרְדַתְנוּ בוֹ וְאֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ וְאֶת אַחִיךָ וְאֶת	10
כָּל בֵּית אָבִיךָ תֹאסֹפִי אֵלֶיךָ הַבַּיִתָּה: וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר יֵצֵא מִדְּלַתִּי בֵיתְךָ	11
הַחוּצָה דָּמוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְאֲנַחְנוּ נָקִים וְכָל אֲשֶׁר יִהְיֶה אִתְּךָ בַּבַּיִת דָּמוֹ בְּרֹאשׁוֹ	12
אִם יָד תִּהְיֶה בוֹ: וְאִם תִּגִּידִי אֶת דְּבָרֵנוּ זֶה וְהִינּוּ נָקִים מִשְׁבַּעְתְּךָ אֲשֶׁר	13
הַשְׁבַּעְתָּנוּ: וְתֹאמֶר בְּדַבְרֵיכֶם כֵּן הוּא וְתִשְׁלַחֶם וְיִלְכוּ וְתִקְשֹׁר אֶת תְּקוּת	14
הַשָּׁנִי בַחלוֹן: וְיִלְכוּ וַיָּבֹאוּ הֲהָרָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד שׁוֹב הַרְדָּפִים	15
וַיִּבְקְשׁוּ הַרְדָּפִים בְּכָל הַדֶּרֶךְ וְלֹא מָצְאוּ: וַיֵּשְׁבוּ שָׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַיִּרְדּוּ מִהָהָר	16
וַיַּעֲבְרוּ וַיָּבֹאוּ אֶל יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון וַיְסַפְּרוּ לוֹ אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂוֹת אוֹתָם:	17
וַיֹּאמְרוּ אֶל יְהוֹשֻׁעַ כִּי נָתַן יְיָ בְּיַדְנוּ אֶת כָּל הָאָרֶץ וְגַם נִמְגּוּ כָּל יֹשְׁבֵי	18
הָאָרֶץ מִפְּנֵינוּ:	19

יהושע, ב': י"ב – כ"ד

Joshua, Chapter 2 verses 12–24

(e) What is meant by the following phrases?
Mere translation will not gain marks.

(i) נְפִישָׁנוּ תַחְתֵּיכֶם לְמוֹת (line 4)

.....
.....
.....
..... [2]

(ii) בְּקִיר הַחוּמָה (line 6)

.....
.....
.....
..... [2]

(iii) דָּמוּ בְּרֵאשֵׁינוּ (line 12)

.....
.....
.....
..... [2]

(f) Give the roots and conjugations / *binyan* of —

(i) הוֹרְדָתָנוּ (line 10)

.....
..... [2]

(ii) נִמְלְגוּ (line 18)

.....
..... [2]

(g) Explain the vowel in the word בֵּן in בְּנֵי בִּשְׁעֵי יְהוֹשֻׁעַ. (line 17)

.....
.....
.....
..... [1]

(h) Give **three** examples of people giving assurances or receiving assurances.
Use information from this passage.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [3]

[Total marks for Question 3: 25 marks]

BLANK PAGE

Question 4 begins on page 20

PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

Question 4

Read the following passage. Answer in English the questions that follow:

	<i>line number</i>
וַיַּמְעִלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַל בַּחֲרָם וַיִּקַּח עִבְדָּן בֶּן בְּרָמִי בֶן זַבְדִּי בֶן זֶרַח לְמִטָּה	1
יְהוּדָה מִן הַחֲרָם וַיַּחַר אָף יי בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל : וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אַנְשִׁים מִירִיחוֹ	2
הָעִי אֲשֶׁר עִם בֵּית אֶזְנָן מִקְדָּם לְבֵית אֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר עֲלוּ וּרְגְלוּ	3
אֶת הָאָרֶץ וַיַּעֲלוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּרְגְּלוּ אֶת הָעִי : וַיָּשׁוּבוּ אֶל יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו	4
אֵל יַעַל כָּל הָעָם כְּאֲלָפִים אִישׁ אוֹ כְּשִׁלְשֵׁת אֲלָפִים אִישׁ יַעֲלוּ וַיָּבֹאוּ אֶת	5
הָעִי אֵל תִּיגַע שָׁמָּה אֶת כָּל הָעָם כִּי מַעֲט הָמָּה : וַיַּעֲלוּ מִן הָעָם שָׁמָּה	6
כְּשִׁלְשֵׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיִּנְסוּ לִפְנֵי אֲנָשֵׁי הָעִי : וַיָּבֹאוּ מֵהֶם אֲנָשֵׁי הָעִי	7
כְּשִׁלְשֵׁים וּשְׁשָׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי הַשַּׁעַר עַד הַשְּׂבָרִים וַיָּכּוּם בַּמִּזְרָח וַיִּמָּס	8
לִבָּב הָעָם וַיְהִי לְמִים : וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שִׁמְלֹתָיו וַיִּפֹּל עַל פְּנָיו אַרְצָה לִפְנֵי	9
אֲרוֹן יי עַד הָעֶרֶב הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עִפְרָן עַל רֹאשָׁם : וַיֹּאמֶר	10
יְהוֹשֻׁעַ אָהָה אֶ-דָּנִי יי לָמָּה הִעֲבַרְתָּ הָעֵבֶרֶת אֶת הָעָם הַזֶּה אֶת הַיַּרְדֵּן לְתַת	11
אֶתְנֹנּוּ בְיַד הָאֲמָרִי לְהֶאֱבִידֵנוּ וְלוֹ הוּאֲלֵנוּ וְנָשָׁב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן : כִּי אֲדָנִי מָה	12
אָמַר אַחֲרַי אֲשֶׁר הִפְדָּ יִשְׂרָאֵל עֲרָף לִפְנֵי אֵיבָיו : וַיִּשְׁמְעוּ הַכְּנַעֲנִים וְכָל	13
יִשְׁבֵי הָאָרֶץ וַיִּנְסוּ עָלֵינוּ וְהִכְרִיתוּ אֶת שִׁמְנוֹ מִן הָאָרֶץ וּמָה תַעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ	14
הַגָּדוֹל : וַיֹּאמֶר יי אֵל יְהוֹשֻׁעַ קִם לְךָ לָמָּה זֶה אַתָּה נֹפֵל עַל פְּנִיךָ : חָטָא	15
יִשְׂרָאֵל וְגַם עָבְרוּ אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָם וְגַם לָקְחוּ מִן הַחֲרָם וְגַם	16
גָּנְבוּ וְגַם כָּחֲשׂוּ וְגַם שָׁמוּ בְכֻלֵּיהֶם : וְלֹא יָבֹלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לָקוּם לִפְנֵי	17
אֵיבֵיהֶם עֲרָף יִפְנוּ לִפְנֵי אֵיבֵיהֶם כִּי הָיוּ לְחֲרָם לֹא אוֹסִיף לְהִיּוֹת עִמָּכֶם אִם	18
לֹא תִשְׁמִידוּ הַחֲרָם מִקִּרְבְּכֶם : קִם קַדֵּשׁ אֶת הָעָם וְאִמְרַתְּ הַתְּקַדְּשׁוּ לְמַחַר	19
כִּי כֹה אָמַר יי אֶ-לֵהִי יִשְׂרָאֵל חֲרָם בְּקִרְבְּךָ יִשְׂרָאֵל לֹא תוֹכֵל לָקוּם לִפְנֵי	20
אֵיבֵיךָ עַד הִסִּירְכֶם הַחֲרָם מִקִּרְבְּכֶם :	21

יהושע, ז' א' – י"ג

Joshua, Chapter 7 verses 1–13

(a) What is the תָּרֵם ? (line 1)

Mention **two** points.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [2]

(b) Why is G-d angry? (lines 1–2)

.....

.....

.....

.....

.....

..... [1]

(c) Translate from וַיֵּשְׁבוּ אֶל יְהוָה וַיִּכְּסוּ בְּמָוֶרֶד (line 4)
to וַיִּכְּסוּ בְּמָוֶרֶד (line 8)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [6]

(d) Joshua / Yehoshua acts in a certain way. (*lines 9–10*)

(i) Describe **two** of these actions.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [2]

(ii) What do these actions show about the feelings of Joshua / Yehoshua?

.....
.....
..... [1]

(e) Why is Joshua / Yehoshua worried? (*lines 10–15*)
Give **three** points.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [3]

(f) (i) What problem does the phrase וְגַם כְּחִשּׁוֹ (line 17) present?

.....
.....
.....
.....
..... [1]

(ii) Suggest an answer to the problem.

.....
.....
..... [1]

(g) הַעֲבִירָה הַעֲבִיר (line 11)

How is the word הַעֲבִיר used in this phrase?

.....
.....
..... [1]

(h) Give **two** examples of idioms in this passage.

.....
.....
..... [2]

(i) From the passage, give **three** verbs whose middle root letter is א (ayin-vav / Il-vav).
(The verbs must be from **three different** roots.)

.....
.....
.....
.....
..... [3]

- (j) From this passage, describe how Joshua / Yehoshua shows concern for the people as their leader.
Give **two** points.

.....

.....

.....

.....

..... [2]

[Total marks for Question 4: 25 marks]

25
BLANK PAGE

Question 5 begins on page 26
PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

Question 5

Read the following passages. Answer in English the questions that follow:

PARAGRAPH 1

line number

1 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיְמַלְךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם : וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ
 2 רְחַבְעָם אֶת אֹדְרָם אֲשֶׁר עַל הַמָּס וַיִּרְגְּמוּ כָּל יִשְׂרָאֵל בּוֹ אֶבֶן וַיִּמַּת וְהַמֶּלֶךְ
 3 רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ לְעֹלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לְנוֹס יְרוּשָׁלַם : וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל בְּבֵית
 4 דָּוִד עַד הַיּוֹם הַזֶּה : וַיְהִי כִשְׁמֹעַ כָּל יִשְׂרָאֵל כִּי שָׁב יְרַבְעָם וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ
 5 אֹתוֹ אֶל הָעֵדָה וַיְמַלִּיכוּ אֹתוֹ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה אַחֲרָי בֵּית דָּוִד זֹלָתִי
 6 שָׁבַט יְהוּדָה לְבָדוֹ : וַיָּבֹא רְחַבְעָם יְרוּשָׁלַם וַיִּקְהַל אֶת כָּל בֵּית יְהוּדָה וְאֶת
 7 שָׁבַט בְּנֵימֵן מֵאָה וּשְׁמֹנִים אֲלֶפֶת בַּחֹר עִשָׂה מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִם בֵּית
 8 יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת הַמְּלוּכָה לְרְחַבְעָם בֶּן שְׁלֹמֹה :

מלכים א' י"ב: י"ז — כ"א

I Kings, Chapter 12 verses 17–21

PARAGRAPH 2

9 וְהָיָה אִישׁ אֶל-לֹהִים בָּא מִיְהוּדָה בְּדָבָר יי אֶל בֵּית אֵל וַיְרַבְעָם עֹמֵד עַל
 10 הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר : וַיִּקְרָא עַל הַמִּזְבֵּחַ בְּדָבָר יי וַיֹּאמֶר מִזְבֵּחַ מִזְבֵּחַ כֹּה אָמַר
 11 יי הִנֵּה בֶן נֹלָד לְבֵית דָּוִד יֵאשְׁיָהוּ שְׁמוֹ וְזָבַח עֲלֶיךָ אֶת כַּהֲנֵי הַבָּמֹת
 12 הַמְּקַטְרִים עֲלֶיךָ וְעִצְמוֹת אָדָם יִשְׂרְפוּ עֲלֶיךָ : וְנָתַן בַּיּוֹם הַהוּא מוֹפֵת לְאֹמְרֵי
 13 זֶה הַמוֹפֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יי הִנֵּה הַמִּזְבֵּחַ נִקְרַע וְנִשְׁפָּךְ הַדָּשָׁן אֲשֶׁר עָלָיו : וַיְהִי
 14 כִשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת דְּבַר אִישׁ הָאֵל-לֹהִים אֲשֶׁר קָרָא עַל הַמִּזְבֵּחַ בְּבֵית אֵל
 15 וַיִּשְׁלַח יְרַבְעָם אֶת יָדוֹ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר תִּפְשְׁהוּ וְתִיבֹשׂ יָדוֹ אֲשֶׁר שָׁלַח
 16 עָלָיו וְלֹא יָכֹל לְהָשִׁיבָה אֵלָיו : וְהַמִּזְבֵּחַ נִקְרַע וַיִּשְׁפָּךְ הַדָּשָׁן מִן הַמִּזְבֵּחַ
 17 כַּמוֹפֵת אֲשֶׁר נָתַן אִישׁ הָאֵל-לֹהִים בְּדָבָר יי : וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֵל אִישׁ
 18 הָאֵל-לֹהִים חַל נָא אֶת פָּנָי יי אֶל-לֹהֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בְּעַדִּי וְתִשָּׁב יָדֵי אֱלֹהֵי וַיַּחַל
 19 אִישׁ הָאֵל-לֹהִים אֶת פָּנָי יי וְתִשָּׁב יָד הַמֶּלֶךְ אֵלָיו וְתִהְיֶה כְּבָרָאשְׁנָה : וַיְדַבֵּר
 20 הַמֶּלֶךְ אֶל אִישׁ הָאֵל-לֹהִים בְּאֵה אֶתִּי הַבֵּיתָה וּסְעֵדָה וְאַתָּנָה לְךָ מִתָּת :
 21 וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֵל-לֹהִים אֶל הַמֶּלֶךְ אִם תִּתֵּן לִי אֶת חֲצֵי בֵיתְךָ לֹא אָבֹא
 22 עִמָּךְ וְלֹא אֲכַל לֶחֶם וְלֹא אֶשְׁתֶּה מִיִּם בְּמָקוֹם הַזֶּה : כִּי כֵן צִוָּה אֶתִּי בְּדָבָר
 23 יי לֵאמֹר לֹא תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא תִשְׁתֶּה מִיִּם וְלֹא תִשׁוּב בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר הִלְכָתָּ :
 24 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אַחֵר וְלֹא שָׁב בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר בָּא בָּהּ אֶל בֵּית אֵל :

מלכים א', י"ג: א' — י"

I Kings, Chapter 13 verses 1–10

(a) Which tribe does Rehoboam / Rechave'am belong to? (line 1)

.....
..... [1]

(b) (i) Translate from וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ (line 1)
to : עַד הַיּוֹם הַזֶּה : (line 4)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [4]

(ii) Explain the term : עַד הַיּוֹם הַזֶּה : (line 4)

.....
.....
.....
..... [1]

(c) How does Rehoboam / Rechave'am react to the rebellion? (lines 6–8)
Give any **two** points.

.....
.....
.....
.....
..... [2]

(d) Where in the Kingdom of Israel is בֵּית אֵל (line 9) situated?

.....
..... [1]

(g) What happens to Jeroboam / Yerave'am? (lines 15–16)
Give **two** points.

..... [2]

(h) (i) Translate from **וְהַמְזִבְתָּ נְקֵרַע** (line 16)
to **אֶת פָּנָיו אֶל-לְהִידָד** (line 18)

..... [2]

(ii) What is the root and conjugation / *binyan* of **וַיִּחַל**? (line 18)

..... [2]

(i) How is the phrase וַתְּהִי בְּבֵרֵאשֶׁנָּה (line 19) to be understood?

.....

.....

.....

.....

..... [1]

(j) Explain what is unusual about the gender of the word דְּרֹךְ in line 24.
Give **two** points.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [2]

Question 6

Read the following passage. Answer in English the questions that follow:

line number

וּסְפְדוּ לוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל וְקִבְרוּ אֹתוֹ כִּי זֶה לְבִדּוֹ יָבֵא לְיַרְבֶּעַם אֶל קֶבֶר יַעֲנִן	1
נִמְצָא בּוֹ דְבַר טוֹב אֶל "אֱ-לֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּבֵית יַרְבֶּעַם: וְהַקִּים י" לוֹ	2
מֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִכְרִית אֶת בֵּית יַרְבֶּעַם זֶה הַיּוֹם וּמָה גַם עֲתָה:	3
וְהִבֵּה י" אֶת יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר יִנּוֹד הַקִּנְהָ בַּמַּיִם וְנָתַשׂ אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעַל	4
הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לְאַבּוֹתֵיהֶם וְזָרַם מֵעֶבֶר לְנָהָר יַעֲנִן אֲשֶׁר	5
עָשׂוּ אֶת אֲשֵׁרֵיהֶם מִכְּעִיסִים אֶת י": וַיִּתֵּן אֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלְלַת חַטָּאוֹת	6
יַרְבֶּעַם אֲשֶׁר חָטָא וְאֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל: וְתַקַּם אִשְׁתּוֹ יַרְבֶּעַם וְתִלְוֶהָ	7
וְתֵבֵא תִרְצָתָהּ הִיא בָּאָה בְּסֹף הַבַּיִת וְהִנְעֵר מֵת: וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ וַיִּסְפְּדוּ לוֹ	8
כָּל יִשְׂרָאֵל כְּדָבָר י" אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עֲבָדָו אַחֲזִיהוּ הַנְּבִיא: וַיִּתֵּר דְּבָרֵי	9
יַרְבֶּעַם אֲשֶׁר נִלְחַם וְאֲשֶׁר מֶלֶךְ הַנֶּסֶם כְּתוּבִים עַל סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי	10
יִשְׂרָאֵל: וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מֶלֶךְ יַרְבֶּעַם עָשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה וַיִּשְׁכַּב עִם אֲבֹתָיו	11
וַיִּמְלֹךְ נָדָב בְּנוֹ תַחֲתָיו: וְרַחֲבֶעַם בֶּן שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ בִּיהוּדָה בֶּן אַרְבָּעִים	12
וְאַחַת שָׁנָה רַחֲבֶעַם בְּמִלְכוֹ וַיִּשְׁבַּע עֲשָׂרָה שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר	13
בָּחַר י" לְשׁוֹם אֶת שְׁמוֹ שָׁם מִכַּל שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֹּנִית:	14
וַיַּעַשׂ יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינָי י" וַיִּקְנְאוּ אֹתוֹ מִכַּל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָם בְּחַטָּאוֹתָם	15
אֲשֶׁר חָטְאוּ: וַיִּבְנוּ גַם הֵמָּה לָהֶם בָּמוֹת וּמִצְבוֹת וְאֲשֵׁרִים עַל כָּל גְּבוּעָה	16
גְּבוּעָה וְתַחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן: וְגַם קִדְּשׁ הָיָה בְּאַרְצָן עָשׂוּ כְּכָל הַתּוֹעֵבֹת	17
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ י" מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי בַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְמֶלֶךְ	18
רַחֲבֶעַם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ מִצְרַיִם עַל יְרוּשָׁלַם: וַיִּקַּח אֶת אֲצֻרוֹת בֵּית י" י" וְאֶת	19
אֲצֻרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת הַכֶּלֶל לְקַח וַיִּקַּח אֶת כָּל מְגִנֵי הַזֹּהָב אֲשֶׁר	20
עָשָׂה שְׁלֹמֹה: וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רַחֲבֶעַם תַּחֲתָם מְגִנֵי נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד עַל	21
יָד שָׂרֵי הָרְצִים הַשְּׂמָרִים פָּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ: וַיְהִי מִדֵּי בֵּא הַמֶּלֶךְ בֵּית י" י" וְשֹׂאֵם	22
הָרְצִים וְהַשִּׁבּוּם אֶל תֵּא הָרְצִים:	23

מלכים א', י"ד: י"ג — כ"ח

1 Kings, Chapter 14 verses 13–28

(a) וְסָפְדוּ לוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל וְקִבְּרוּ אֹתוֹ (line 1)

Who does the word לוֹ refer to?

.....
..... [1]

(b) (i) Translate from וְהָבֵהּ (line 4)

to : וְהִנְעֵר מֵת : (line 8)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [6]

(ii) מֵעֵבֶר לְנָהָר (line 5) —
Which river is this?

.....
..... [1]

(c) State how long were the reigns of —

(i) Jeroboam / Yerove'am (*line 11*)

.....
..... [1]

(ii) Rehoboam / Rechave'am (*line 13*)

.....
..... [1]

(d) For what wrongdoings does the prophet criticise the people of the Kingdom of Judah / Yehudah? (*lines 15–18*)
Give **four** points.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [4]

(e) How does Shishak behave towards Rehoboam / Rechave'am? (lines 19–21)
Give **three** points.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [3]

(f) The phrase *זֶה הַיּוֹם וַיָּמָה גַּם עָתָה* (line 3) can be difficult to translate.
Suggest a possible translation.

.....
.....
.....
.....
..... [2]

(g) (i) Give the derivation of the word *מְגַנֵּי*. (lines 20 and 21)

.....
.....
..... [1]

(ii) What is the function of the letter *מ* in the word *מְגַנֵּי*?

.....
.....
..... [1]

(h) Explain the function of the ׁ in ׁוהפּׁקידׁ . (line 21)

.....
.....
..... [1]

(i) What is the conjugation / binyan of ׁוהשׁיבוםׁ ? (line 23)

.....
..... [1]

(j) Give **one** example of how G-d rewards and **one** example of how He punishes. Use information from this passage.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [2]

[Total marks for Question 6: 25 marks]

END OF QUESTION PAPER

Copyright Information

OCR is committed to seeking permission to reproduce all third-party content that it uses in its assessment materials. OCR has attempted to identify and contact all copyright holders whose work is used in this paper. To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced in the OCR Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations and is freely available to download from our public website (www.ocr.org.uk) after the live examination series.

If OCR has unwittingly failed to correctly acknowledge or clear any third-party content in this assessment material, OCR will be happy to correct its mistake at the earliest possible opportunity.

For queries or further information please contact the Copyright Team, First Floor, 9 Hills Road, Cambridge CB2 1GE.

OCR is part of the Cambridge Assessment Group; Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.